

کد اجرا: نامشخص

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۷/۲۳

مجتمع آموزشی دخترانه طوبی

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۲۶ دقیقه

نام آزمون: آزمون فصل اول بازدهم

- ۱- در بیت زیر، آرایه‌های «مجاز، جناس ناهمسان و تضاد» را پیدا کنید.
«کرم ورزد آن سر که مغزی دروست که دون هم‌تاند بی مغز و پوست»
- ۲- جملات معلوم زیر را به صورت مجهول درآورید.
الف) خیمه‌ها و شراع‌ها زده بودند.
ب) امیر کشتی‌ها بخواست.
ج) جامه‌ها افگندند.
- ۳- در دو بیت زیر نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید.
سحر دیدم درخت ارغوانی کشیده سر به بام خسته جانی
به گوش ارغوان آهسته گفتم بهارت خوش که فکر دیگرانی
- ۴- با توجه به عبارت زیر از درس «قاضی بست» به سؤالات پاسخ دهید.
«امیر را یافتم آنجا بر زیر تخت نشسته ... گفت: بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.»
الف) «یافتم» به چه معنایی است؟
ب) «علت» چه معنایی دارد؟
پ) «بار داده آید» به چه معنایی است؟
- ۵- در عبارت زیر دلیل پرهیز از تنعم و عدم پذیرش پاداش چیست؟
«آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت، حاجتمند نیستم.»
- ۶- عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
الف) امیر را تب گرفت، تب سوزان و سرسامی افتاد، چنان که بار نتوانست داد.
ب) بونصر گفت: «لله در کما؛ بزرگا که شما دو تنید.»
- ۷- در عبارت زیر معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.
الف) گفت زندگانی خواجه عمید دراز باد علی‌ای حال من نیز فرزند این پدرم.
ب) اما چون به آنچه دارم و اندک است، قانعم وزر و وبال این، به چه کار آید؟
- ۸- بیت های زیر را بر اساس مفاهیم « به خود متکی بودن، فقیر نوازی، رزاقیت الهی» مرتب کنید.
الف) بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش
ب) در نایسته احسان گشاده‌ست به هر کس آنچه می‌بایست داده‌ست
ج) بگیر ای جوان دست درویش پیر نه خود را بیفکن که دستم بگیر
- ۹- با توجه به عبارت «و دیگر روز امیر را تب گرفت. تب سوزان و سرسامی افتاد چنان که بار نتوانست داد.» به سؤالات پاسخ دهید.
الف) در گروه اسمی مشخص شده، هسته را بیابید.
ب) نوع وابسته را در گروه اسمی مشخص شده بنویسید.
- ۱۰- قیدها را در عبارت‌های زیر نشان دهید.
- الف** امیر را بگرفتند و به کشتی دیگر رسانیدند و نیک کوفته شد.
ب ناگاه، آن دیدند که چون آب نیرو کرده بود و کشتی پُر شده، نشستن و دریدن گرفت.
پ این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط، قلم در نهاد.
ت به هیچ حال، این عهده قبول نکنم.

۱۱ - معنی و مفهوم بیت زیر را به نثر روان بنویسید.

«گرم و رزد آن سر که مغزی در اوست که دون همّتانند بی مغز و پوست»

۱۲ - با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید.

«کسی نیک بیند به هر دو سرای که نیکی رساند به خلق خدای»

الف) «هر دو سرای» استعاره از چیست؟

ب) یک جناس ناهمسان بیاید.

۱۳ - با توجه به بیت زیر به سؤالات مطرح شده پاسخ دهید.

«خرد را گر نبخشد روشنایی بماند تا ابد در تیره‌رایی»

الف) در مصراع اول مفعول را بیاید.

ب) فعل مصراع دوم گذرا است یا ناگذر؟

پ) نقش دستوری «خرد» را مشخص کنید.

۱۴ - هریک از ابیات زیر را به فارسی روان برگردانید.

الف) اگر لطفش قرین حال گردد همه ادب‌ها اقبال گردد

ب) و گر توفیق او یک سو نهد پای نه از تدبیر کار آید نه از رای

۱۵ - در بیت زیر تفاوت معنایی واژه «چنگ» کدام آرایه را پدید آورده است؟

«ایا غزال‌سرای و غزل‌سرای بدیع بگیر چنگ به چنگ اندر و غزل‌سرای»

۱۶ - در عبارت زیر شکل درست واژگان املایی را انتخاب کنید.

الف) آن‌گاه آگاه شدند که غرقه (خاست - خواست) شد بانگ و هزاهز و (قرویو - غریو) (خواست - خاست)، امیر برخاست.

ب) پیراهن توزی، (مخنغه - مخنقه) در گردن، عقدی همه کافور.

۱۷ - تفاوت معنایی فعل «شد» را در بیت‌های زیر بررسی کنید.

الف) مگر دیوانه خواهم شد درین سودا که شب تا روز سخن با ماه می‌گویم پری در خواب می‌بینم

ب) سر ما و در میخانه که طرف (سمت) بامش به فلک، بر شد و دیوار بدین کوتاهی

۱۸ - بیت «کسی خُسب آسوده در زیر گل / که خُسبند از او مردم آسوده دل» دقیقاً با کدام یک از ابیات زیر تناسب معنایی دارد؟

الف) گرم و رزد آن سر که مغزی در اوست که دون همّتانند بی مغز و پوست

ب) خدا را بر آن بنده بخشایش است که خلق از وجودش در آسایش است

۱۹ - در بیت زیر دو عبارت کنایی بیاید.

«بگیر ای جوان دست درویش پیر نه خود را بیفکن که دستم بگیر»

۲۰ - ابیات و عبارات زیر را به نثر روان، بازگردانی کنید.

الف

هم حرکاتش متناسب به هم هم خطواتش متقارب به هم

۲۱ - با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید.

«نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست چو چنگش، رگ و استخوان ماند و پوست»

الف) نقش ضمیر «ش» را در واژه‌های «خوردش» و «چنگش» مشخص کنید.

ب) مفهوم مصراع دوم بیت را بنویسید.